

УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ
СПОЖИВАЧІВ

Збірник тез

Всеукраїнського круглого столу

20 грудня 2018 року

Ірпінь

2019

УДК 346.548(06)

А 43

*Рекомендовано до друку Вченою радою ННІ права
Університету ДФС України
(протокол № 2 від 28.02.2019 року)*

А 43 Актуальні питання захисту прав споживачів [Електронний ресурс] : матеріали Всеукраїнського круглого столу, м. Ірпінь, 20 грудня 2018 року. – Ірпінь: Університет ДФС України, 2019. – 285 с. – Режим доступу : інституційний репозитарій.

У матеріалах подано стислий виклад доповідей і повідомлень Всеукраїнського круглого столу «Актуальні питання захисту прав споживачів», який був організований кафедрою цивільного права та процесу ННІ права Університету державної фіскальної служби України 20 грудня 2018 року у м. Ірпені.

Організаційний комітет Всеукраїнського круглого столу не завжди поділяє думку учасників. Відповідальність за достовірність інформації несуть учасники та їх наукові керівники. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані ними.

Організаційний комітет:

Голова:

Топчій Василь Васильович - д.ю.н., професор, Заслужений юрист України, директор Навчально-наукового інституту права Університету ДФС України

Заступники Голови:

Чеховська Ірина Василівна – д.ю.н., с.н.с., завідувач кафедри цивільного права та процесу;

Менів Любов Дмитрівна – к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу.

Члени організаційного комітету:

Амеліна Анна Сергіївна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу;

Білоус Тетяна Йосипівна – к.ю.н., старший викладач кафедри цивільного права та процесу;

Бурлака Юлія Василівна – фахівець I категорії кафедри цивільного права та процесу;

Вовкочин Інна Василівна – провідний фахівець кафедри цивільного права та процесу;

Дяченко Сергій Вікторович – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу;

Каркачова Анжеліка Валеріївна - к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу;

Князька Лілія Антонівна – к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу;

Лаговська Наталія Валеріївна - старший викладач кафедри цивільного права та процесу;

Мілевська Альона Олександрівна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу;

Новицька Наталія Борисівна – д.ю.н., с.н.с., професор кафедри цивільного права та процесу;

Новицький Андрій Миколайович– д.ю.н., професор, професор кафедри цивільного права та процесу;

Обривкіна Оксана Миколаївна – к.пед.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу;

Сагайдак Ірина Степанівна – к.т.н., доцент, доцент кафедри товарознавства та техногенно-екологічної безпеки;

Самілик Людмила Олексіївна – к.ю.н., доцент кафедри цивільного права та процесу;

Рябченко Юрій Юрійович – к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права та процесу.

ПЕРЕДМОВА

Виходячи з принципу, закріпленого в статті 3 Конституції України, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, права споживачів належать до основних соціальних прав, захист яких є основним обов'язком держави.

Відповідно до статті 42 Конституції України держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпекою продукції та усіх видів послуг, робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів. Цей принцип конкретизується в положеннях статті 5 Закону України «Про захист прав споживачів», за якою держава забезпечує споживачам захист їх прав, надає можливість вільного вибору продукції, здобуття знань і кваліфікації, необхідних для прийняття самостійних рішень під час придбання та використання продукції відповідно до їх потреб, і гарантує придбання або одержання продукції іншими законними способами в обсязі, що забезпечує рівень споживання, достатній для підтримання здоров'я і життєдіяльності.

На жаль, уявлення про значущість прав споживачів, необхідність їх належного забезпечення, в сучасному українському суспільстві ще належно не склалися. Тому, як свідчить практика, суб'єкти господарювання порушують законодавчо визначені права споживачів. Сьогодні, споживчий ринок України насичений неякісними, фальсифікованими та небезпечними для споживачів товарами. Часто порушується право споживачів щодо надання їм необхідної, доступної і достовірної інформації про продукцію. Незадовольняються вимоги споживачів щодо обміну чи повернення товарів неналежної якості. Все частіше наші громадяни стикаються з порушенням їх прав при наданні різних видів послуг: медичних, освітніх, побутових, страхових тощо.

Правовідносини в сфері забезпечення прав споживачів зачіпають життєві інтереси практично всього населення нашої держави. Тому, лише надійний захист прав споживачів державою дасть змогу реалізувати їм свої права у повному обсязі.

Сьогодні державні органи повинні не тільки декларувати ідеї про права споживачів та їх пріоритетність, але й прийняти конкретні рішення щодо їх реалізації, що відповідають європейській практиці. Крім того, питання захисту прав споживачів, а це - якість життя народу України, повинно стати національною ідеєю, що зможе об'єднати всю країну!

ЗМІСТ

Учасник конференції	Тема наукової доповіді	Стор.
Амеліна А.С.	ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	8
Андрощук Б.В.	ПРОБЛЕМА ЗЛОВЖИВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ ПРАВАМИ ПРИ ЗАХИСТІ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	12
Бабенко С.Б., Сагайдачна І.А	СУДОВИЙ РОЗГЛЯД ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	17
Береженна О.Ю., Кулаківська Т.І.	ЗАХИСТ ПРАВ ПАЦІЄНТА, ЯК СПОЖИВАЧА МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	20
Бибченко К.Ю., Нехоца Д.В.	ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ В СИСТЕМІ СПОСОБІВ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	25
Білецька Я.Р., Грінвальд А. О.	ПРОБЛЕМА ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ В УКРАЇНІ	28
Блищик Н.В.	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕРЕВІЗНИКА ЗА ПОРУШЕННЯ УМОВ ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖУ АВТОМОБІЛЬНИМ ТРАНСПОРТОМ	32
Божук І.І.	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ	37
Бражніченко І.О., Кравченко А.О.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПРИ КУПІВЛІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ	42
Будинкевич Ю.А.	ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ СУДОВОГО ЗБОРУ У СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	45
Вдович А. М., Гусак К. В.	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ УКРАЇНИ	50
Велика А.О.	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	55
Воробей О. С.	АНАЛІЗ ПОГЛЯДІВ ВЧЕНИХ ЩОДО ЗАКРІПЛЕННЯ ЗАСАДИ ЗМАГАЛЬНОСТІ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ	59
Гелемей Н. О.	ДОГОВІРНІ ФОРМИ ЩОДО ПРОДАЖУ ТОВАРУ ТА (АБО) НАДАННЯ ПОСЛУГ СПОЖИВАЧАМ	62
Гнатик Н. І.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПРИ ІНТЕРНЕТ-ПОКУПКАХ	67
Горбенко П. В.	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У РАЗІ КУПІВЛІ ТОВАРУ НЕНАЛЕЖНОЇ ЯКОСТІ	72
Гурін Д.П.	ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ СПОЖИВАЧІВ В СФЕРІ РЕМОНТУ ЕЛЕКТРОПОБУТОВОЇ ТЕХНІКИ ТА ІНШИХ ПОБУТОВИХ ПРИЛАДІВ	75
Давиденко О.В., Дементьєва А.О.	НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ НАДАННЯ ПАЛІАТИВНОЇ ДОПОМОГИ	79
Демчук В.В.	НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА З ПИТАННЯ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	84
Дідківська Г.В.	ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ БЕЗПЕЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ АБО БЕЗПЕЧНОЇ ЕКСПЛУАТАЦІЇ БУДІВЕЛЬ І СПОРУД	88

Довгань В. М., Любчик Л. В.	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПІД ЧАС КУПІВЛІ ТОВАРУ В ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНАХ	92
Дроздюк Д.В.	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У СФЕРІ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ В УКРАЇНІ	96
Дроздюк Д.В.	ПЕРСПЕКТИВНІ СПОСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ	100
Дунай В.О., Ковальчук О.С.	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ	107
Загорулько О.С.	ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ ВНАСЛІДОК НЕДОЛІКІВ ТОВАРІВ, РОБІТ (ПОСЛУГ)	111
Захарків Т.І.	ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ НЕДОЛІКАМИ ТОВАРІВ ЧИ РОБІТ	114
Змитрович Д.І., Тищенко К.М.	ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	117
Змитрович Д.І., Тищенко К.М.	ПОНЯТТЯ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ СПОЖИВАЧІВ	124
Кисла К.О., Пушкарьова Т.М.	ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА СПОЖИВАЧА НА ПОВЕРНЕННЯ ТОВАРУ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	129
Коваленко В.В.	ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ СПОЖИВАЧАМ, ЯК ОДНЕ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	132
Красько В.В., Шпак М.І.	ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ	136
Крупич О.С., Пилипів І.В.	ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ	141
Кузнєцова К.В., Мандрика І.В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ЗА ДОГОВОРОМ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	144
Куцько Т.М.	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	147
Кучер О.В., Мазур І.В.	ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ СПОЖИВАЧІВ	152
Кушнір З.О.	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИЧІВ ПРИ КУПІВЛІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ	157
Литвин І.С.	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	162
Лізніченко Є.М.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ У РЕГІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТАХ ЄС	165
Мазурець О.О.	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ГАРАНТІЙНИХ СТРОКІВ У ДОГОВОРІ РОЗДРІБНОГО КУПІВЛІ- ПРОДАЖУ	170
Мартинюк М.О.	ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ МІЖ ПАЦІЄНТАМИ ТА ПРЕДСТАВНИКАМИ ЛІКУВАЛЬНОЇ УСТАНОВИ	176
Мацегора Ю.Р.	АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТА	179
Мелешко О.В.	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	184
Менів Л.Д.	АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	187
Мисюна Я. Ю.	ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	191
Мухіна О.Г., Песоцька Ю.В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ	195

Обривкіна О.М., Мартинюк Ю.Ю.	ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ СФЕРІ НАДАННЯ	198
Поліщук А.М.	ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ СПОСОБУ ЗАХИСТУ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВ		201
Полчанінова О.В.	ПРИНЦИП ЗМАГАЛЬНОСТІ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОГЛЯДИ НАУКОВЦІВ		205
Ременюк А. В.	ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТОВАРІВ ТА УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБОРОТУ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		210
Романюк У.П.	ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ ТА ЄС		214
Рябченко Ю.Ю.	СКЛАД СУДУ У СПРАВАХ ЗА ПОЗОВАМИ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ НЕВИЗНАЧЕНОГО КОЛА ОСІБ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУДОВОГО ПРОЦЕСУ		218
Сагайдак А.В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ		221
Сагайдак І.С., Чорна Т.М.	ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ		225
Семенюк Я.О.	САМОЗАХИСТ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		229
Сергієнко Д.М.	ПРИНЦИП ЗМАГАЛЬНОСТІ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ		232
Сидорчук В.О.	СУДОВА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		236
Суходольська А.С.	ПРИНЦИП РОЗУМНОСТІ СТРОКІВ ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОГЛЯДИ НАУКОВЦІВ		241
Сушанська К.В.	ОКРЕМІ АСПЕКТИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		246
Таранюк Т.О.	СУДОВИЙ РОЗГЛЯД СПРАВ ЗА ПОЗОВАМИ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		250
Топчій В.В.	КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ПРОТИДІЯ НЕЗАКОННОМУ ВИГОТОВЛЕННЮ ПІДАКЦІЗНИХ ТОВАРІВ		255
Черняк Я.В.	ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ТОРГІВЛІ ЧЕРЕЗ ІНТЕРНЕТ		260
Шершанов Л.П.	ПЕРЕПОНИ ТА КОЛІЗІЇ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ПРИВОДУ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ		263
Шершанов Л.П.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА		269
Шостак М.О.	ЗАХИСТ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ СПОЖИВАЧІВ ПОСЛУГ РУХОМОГО (МОБІЛЬНОГО) ЗВ'ЯЗКУ В ПОРЯДКУ ЦИВІЛЬНОГО СУДОЧИНСТВА		272
Шотник Ю.В.	ДО ПИТАННЯ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ- СПОЖИВАЧІВ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я		277
Шуляка А.В. Юрченко В.С.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У РАЗІ ПРИДБАННЯ НИМИ ТОВАРІВ НЕНАЛЕЖНОЇ ЯКОСТІ		282

Сагайдак І.С.,
к.т.н., доцент, доцент кафедри товарознавства та
техногенно-екологічної безпеки
Університету державної фіскальної служби України
Чорна Т.М.,
к.т.н., доцент, доцент кафедри товарознавства та
техногенно-екологічної безпеки
Університету державної фіскальної служби України

ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ

Забезпечення населення якісними харчовими продуктами має виняткове соціальне та політичне значення і повинно бути пріоритетним завданням для держави, уряд котрої піклується про високу якість життя народу, збереження генофонду нації, продовольчу та інтелектуальну незалежність країни. Оскільки якість харчування суттєво впливає на стан здоров'я людини, важливо приділяти увагу не лише калорійності та збалансованості харчового раціону, але й контролювати якість самих харчових продуктів. Адже близько 80 % шкідливих речовин надходить до організму людини саме з їжею та напоями. Враховуючи даний факт, експерти Всесвітнього банку саме якість продовольства і води відносять до найбільш важливих загроз національній безпеці країн.

Реформування національної економіки в Україні призвело до монополізації харчової промисловості, різкого послаблення відомчого контролю за виробництвом та реалізацією харчових продуктів, в тому числі і дитячих, до активізації приватної підприємницької діяльності та збільшення обсягів імпорту продовольства. Все це позначилося на якості вітчизняної та імпортової продукції. За офіційними даними, щонайменше 30-40 % товарів у вільному доступі фальсифіковані, тобто мають відхилення від стандартів. Найчастіше фальсифікують дитяче харчування й іграшки, молочну продукцію та ковбасні вироби [1]. Так, наприклад, кількість фальсифікованої молочної продукції в Україні досягає 30%. При цьому найбільша кількість фальсифікату продається на стихійних ринках.

У 2018 році Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба) провела 10 тис. перевірок в області безпеки харчових продуктів. У 5,8 тис. випадків були встановлені порушення та надано приписи: тобто 58% операторів ринку, які працюють в області виробництва і збуту продуктів харчування, порушують норми вітчизняного законодавства у сфері виробництва харчових продуктів [2].

З набуттям чинності з квітня 2018 р. Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» №2042-VIII від 18.05.2017 р. запрацювала нова система контролю якості та безпечності харчових продуктів.

Ключовими новаціями нового закону є ризик-орієнтований підхід до перевірок операторів ринку та запровадження Акта перевірки. Крім того, варто звернути увагу на наступні моменти:

- підприємства перевіряються залежно від ступеня ризику для життя і здоров'я людей (наприклад, у магазині, де продається запакована продукція тривалого зберігання, ризиків менше, ніж у магазині, де продається свіже м'ясо);
- інспектори Держпродспоживслужби здійснюватимуть перевірки згідно з Актом перевірки – документом, який містить вичерпну кількість питань для перевірки і має бути публічним, що сприяє мінімізації корупційних ризиків;
- закон визначає 8 видів порушень із 19-ти, у разі виявлення яких накладанню штрафу передуює припис – письмова вимога посадової особи органу контролю про усунення порушення; невиконання припису тягне застосування заходу адміністративного впливу у вигляді штрафу: сума штрафу для юридичних осіб може досягати 70 тис. грн. (залежно від скоєного правопорушення); у разі виявлення на виробництві факторів, що становлять небезпеку для життя і здоров'я людей, інспектором може бути

ухвалено рішення про тимчасове припинення виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів; максимальний штраф становить п'ятдесят мінімальних зарплат (у 2018 році – 186 150 грн.);

- у разі виявлення факторів, які становлять загрозу для життя і здоров'я людини, головний державний інспектор Держпродспоживслужби має право ухвалити рішення про тимчасове припинення роботи підприємства на строк до 10 робочих днів; зупинення роботи понад цей строк здійснюється лише за рішенням суду;

- законом передбачено відеофіксацію заходу контролю, при чому без згоди суб'єктів господарювання, що дозволяє уникнути необ'єктивності, довести неправомірність дій інспектора або порушення підприємцем вимог законодавства, унеможлиблює випадки корупції і, взагалі зробіть процес перевірок більш прозорим.

Перевірки Держпродспоживслужба проводить як планові, так і позапланові без отримання погодження органу державної влади, який здійснює формування політики у цій сфері (у разі надходження звернення громадянина про порушення у сфері безпеки харчових продуктів), що дозволяє оперативно реагувати на звернення фізичних осіб та проводити перевірки щодо усунення порушень.

6 грудня 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», який зобов'язуватиме виробників харчових продуктів надавати повну інформацію про свою продукцію. Метою цього Закону є забезпечення належного рівня захисту здоров'я та інтересів споживачів, їх поінформованості, встановлення засобів гарантування права споживачів на інформацію та процедури надання інформації про харчові продукти. Зокрема, закон містить вимоги щодо виділення алергенів, передбачає збільшення шрифту на етикетці, зазначення країни чи місця походження харчового продукту, інформування про замороження чи розмороження продукту, перелік усіх інгредієнтів, надання інформації про поживну цінність тощо.

Ухвалений закон стосується не лише маркування на етикетках, а й будь-якої інформації про харчовий продукт, яка надається через рекламу, Інтернет або просто повідомляється споживачеві під час продажу, у т. ч. в місцях громадського харчування. У разі дистанційної реалізації, інформація має бути доступною до моменту придбання продукту. Відповідальним за надання інформації є оператор ринку, під найменуванням якого реалізується харчовий продукт.

Таким чином, прийняття зазначених документів є певними кроками на шляху до гармонізації законодавства України із законодавством ЄС та виконання зобов'язань України в сфері санітарних та фітосанітарних заходів в рамках Угоди про асоціацію; підвищення рівня поваги до споживача та логічною складовою нової системи безпечності харчових продуктів, яка сьогодні впроваджується в Україні; формування нової культури інформування споживачів про харчовий продукт.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадіков Т. Якість життя українців – крізь терни до зірок. Українська правда. 2018. 19 лютого. URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/badikov/5a8ad026aa54b/> (дата звернення 20.11.2018).

2. Лапа про українських виробників: кожен другий не дотримується норм безпеки. Українські національні новини URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1754542-lapa-pro-ukrayinskikh-virobnikiv-kozhen-drugiy-ne-dotrimuyetsya-norm-bezpeki> (дата звернення 30.11.2018)